

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI 2016

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o. BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2016

ÚVOD

Identifikačné údaje

Názov neziskovej organizácie:	ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.
Adresa:	Lazovná 21 974 01 Banská Bystrica
IČO:	37954610
DIČ:	2022080236
Právna forma:	Nezisková organizácia
Zápis v registri n.o.:	OÚ B. Bystrica 19.1.2005

Slovo na úvod

Činnosť organizácie pokračovala v duchu všetkých predsavzatí a cieľov vyjadrených v štatúte Záhrada – Centrum nezávislej kultúry, n.o.

Hlavnou náplňou činnosti Záhrady – Centra nezávislej kultúry, n.o. v roku 2016 bolo pokračovať v programovej celoročnej prevádzke, vrátane kaviarne, ďalej realizácia vlastných umeleckých a vzdelávacích projektov a spolupráca s inými umeleckými subjektmi. Priestor a tvorba kultúrneho centra Záhrada výrazne ovplyvnili kultúrne a komunitné dianie v meste Banská Bystrica. Kultúrne centrum je naďalej významným miestom stretávania sa rozličných komúní, realizácie projektov mladých ľudí, začínajúcich i etablovaných umelcov.

Chceli by sme vyjadriť veľkú vďaku všetkým sponzorom, spolupracovníkom, dobrovoľníkom a partnerom, ktorí sa pričínili o napĺňanie cieľov našich projektov.

ZÁHRADA – CNK a jej aktivity

Štatutárne orgány

Správna rada

Csilla Droppová	predsedníčka správnej rady
Mgr. art. Viera Dubačová	členka Správnej rady
Dušan Kováč	člen Správnej rady
Dušan Krnáč	člen Správnej rady
Marek Adamov	člen Správnej rady

Riaditeľ n.o.

Ing. Milan Slama	riaditeľ n.o.
------------------	---------------

Predmet činnosti

1. Ochrana ľudských práv a základných slobôd.
2. Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva.
3. Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom kultúry a umenia, rozvoj filantropie.
4. Vzdelávanie a rozvoj v oblasti sociálnych zručností, telesnej kultúry, etickej a estetickej výchovy a zdravého životného štýlu.
5. Vzdelávanie, výchova a rozvoj v oblasti umeleckých činností a masmediálnej komunikácie.
6. Poradenská, informačná činnosť a zabezpečovanie voľnočasových aktivít pre širokú verejnosť.
7. Organizovanie workshopov, školení, konferencií a kongresov,
8. Vydavateľská a propagačná činnosť.
9. Administrovanie projektov v sociálnej, kultúrnej, umeleckej a vzdelávacej oblasti, grantových a podporných programov.
10. Zabezpečovanie zariadenia, správy, údržby, obnovy a prenájmu priestorov, objektov a zariadení slúžiacich pre potreby fungovania a rozvoja činnosti neziskovej organizácie.

Projekty (Fond na podporu umenia)

V roku 2016 boli realizované dva kľúčové projekty, podporené novovzniknutou verejnoprávnou inštitúciou, ktorá zabezpečuje podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu – Fondom na podporu umenia. Prvý bol projekt celoročnej dramaturgie kultúrneho centra s názvom **Záhrada 2016**; druhý bol určený na podporu novej multimediálnej inscenácie s pracovným názvom **Distress**, na ktorom sa autorsky a umelecky podieľali dvaja členovia tímu Záhrady.

ZÁHRADA 2016 – kultúrny a umelecký PROGRAM

Projekt celoročnej dramaturgie - Záhrada 2016 - bol realizovaný priebežne v období od januára do decembra 2016, v závislosti od plánovaného programu kultúrneho centra a vhodných termínov pre účinkujúcich umelcov. Projekt pomohol z väčšej časti pokryť prevádzkové, organizačné a personálne náklady nevyhnutné k realizácii programu: koordinácia a administrácia domácich a medzinárodných projektov, dramaturgická príprava a produkcia podujatí, propagačná činnosť, komunikácia a PR, technické zabezpečenie projektu (osvetľovacie a ozvučovacie služby).

V roku 2016 Záhrada zastrešila vyše 200 podujatí rôznych žánrov, z čoho polovica bola priamo podporená z dotácie FPU.

UMELECKÉ REZIDENCIE

V roku 2016 vzniklo v Záhrade 6 autorských umeleckých diel (tanečno-divadelné inscenácie a objektové inštalácie) a jedna čínoherná inscenácia (Divadlo z Pasáže). Úspešná koprodukcia so Studiom Matejka z Poľska s názvom BOI v choreografii **Martina Talagu** a réžii **Mateja Matejku** mala premiéru v máji 2016. Vznikla jedinečná inscenácia, žánrovo na pomedzí fyzického divadla a tanca, ktorá v sebe spája prvky folklóru, súčasného tanca a rituálu na tému dospievania, prekonávania žensko-mužských rolí v spoločnosti

a medzigeneračného dialógu.

Slovenský tanečník a choreograf **Lukáš Homola** so svojim sólom *Solus* strávil rezidenciu počas letných mesiacov, podobne ako mladá nádejná tanečnica z Čile **Maria Jesus Oporto** so svojim sólom *Nomeolvides*. Mexický výtvarník a sochár **Carlos Carmonamedina** v záhradnom parku vytvoril pútavý vizuálny objekt s názvom *Gatonejo* („mačko-zajac“). Táto trvalá inštalácia slúži ako vtáčia búdka, no metaforicky v sebe zmieruje protiklady predátora a koristi. Objekt vznikol ako angažovaný komentár na margo migračnej „krízy“ s leitmotívom: „Sťahovanie je prirodzené, hranice nie.“ Druhý vizuálny objekt, ktorý pribudol v exteriéri je tzv. *Influence Diagram*, ktorý vytvoril poľský sochár a performer **Pawel Korbus** v rámci rezidenčného pobytu s podporou Vyšehradského fondu. Okrem série performancií a dočasných inštalácií vo verejnom priestore viedol aj workshop pre študentov v oblasti performance art s názvom *Vplyv a sebaurčenie*.

Spolupráca so slovenským choreografom a tanečníkom **Tomášom Danielisom** vyvrcholila premiérou pohybovo-vizuálnej inscenácie *Mainly love* na závažnú tému násilia a zneužívania moci. Dramatizácie známeho Exupéryho knihy *Malý princ* sa zhostil režisér **Šimon Spišák** s hereckým súborom **Divadla z Pasáže**, a vznikla tak nadčasová, mierne surrealistická inscenácia s vlastným autorským vkladom protagonistov pre všetky vekové kategórie.

Väčšina z umelcov pochádza zo Slovenska, avšak dlhodobo pôsobia v zahraničí (Česko, Poľsko, Rakúsko). Fenomén slovenskej umeleckej diaspory (najmä v oblasti súčasného tanca a fyzického divadla) je citelný, a to je tiež dôvod, kvôli ktorému Záhrada poskytla priestor pre tento typ umeleckej tvorby.

DIVADLO/TANEC/PERFORMANCE

Kultúrne centrum Záhrada hostovalo inscenácie slovenských divadelných skupín a tvorcov, ako napríklad oceňované **Divadlo SKRAT** (*Extrakt a náhrady*), **Divadlo Stoka** (*Kritérium*), **Divadlo Na Peróne** (*Na stáž!*), **Divadlo Gasparego** (*Mučeník*) či mladé **Divadlo DPM** (*September 2015*). Jedinečným experimentálnym predstavením bolo spojenie súčasného tanca a orchestra z dielne **Petry Fornayovej** a **Cluster Ensemble** (*Dance with changing parts*). Priestor bol tiež venovaný reprízam miestneho divadelného zoskupenia **ODIVO** (*Láska P a Vášeň B a Divočiny*). Inscenácie banskobystrického komunitného **Divadla z Pasáže** boli uvádzané pravidelne v rámci repertoára, svoju reprízu uviedlo aj komunitné divadlo nepočujúcich **Tiché Iskry** s inscenáciou *Respektive*.

Okrem slovenských produkcií mali návštevníci možnosť vzhliadnuť hosťujúce divadelné súbory a umelcov zo zahraničia. Ide napríklad o site-specific inscenáciu amerického choreografa **Matthew Rogersa** *Fragile Son*; taliansky klaun a performer **Luigi Ciotta** predviedol divácky vďačnú šou *Všetko v kufri*; divadelné štúdio **Maneken** z ruského Čeljabinsku prinieslo temnú, vizuálno-činohernú interpretáciu Charmsovej *Stareny*; výtvarne a scénograficky pôsobivá bola inscenácia francúzskeho dua **Marie Gourdain** a **Floren Golfier** s názvom *UN*. Vďaka dlhodobej spolupráci so slovenským tanečníkom **Jarom Viňarským** sa podarilo uviesť inscenáciu svetoznámej belgickej choreografky **Karine Ponties** s názvom *Holeluone*.

HUDBA

Z hudobných produkcií boli zorganizované koncerty kapiel a interpretov ako napríklad: **Ne:bo:daj**, **Martina Javor**, **Zuzana Mikulcová**, **Ospalý pohyb**, **Longital**, **Martin Geišberg**, **Talent Transport**, **Bulp & Jimmy Pé**, **Genius Locci**, **Čisté tvary**, **Archívny chlapec** či **Jana Kirschner**; zo zahraničia **Ancient Future** (it), **MIDI LIDI** a **Monikino Kino** (cz), **Trixie Whitley**

(be), **Carousel** (fr), Mike Parker's Trio Theoriz (usa) či **The Carpenter Ants** (usa). Záhrada sa ďalej profiluje tiež ako obľúbený hudobný klub pre umelcov i divákov; spolu bolo zorganizovaných približne 50 koncertov.

DISKUSIE, FESTIVALY, WORKHOPY a iné tematické podujatia

Pravidelné diskusné, prednáškové a iné formáty, ako napríklad **Záhradný SKLENÍK**, **Café Európa** a **Webtlak***, či **Stredoeurópske fórum**, reflektovali rôzne spoločenské, politické či odborné témy (napr. migrácia, voľby, ľudské práva, občianska spoločnosť, zodpovednosť médií, korupcia, IT technológie a dizajn), ako aj informovali o zaujímavých ponukách štipendií pre študentov (infosemináre).

Záhrada hostovala niekoľko **festivalov a tematických podujatí** (*Festival Nové Evropy, Festival Cestou necestou, Scandi Fest, Filmový festival inakosti, Noc literatúry, Coffee Fiesta, Human Fórum: Pocta ľudskosti, Deň Afriky, Spolu proti obchodovaniu s ľuďmi, Stromy vo vašich rukách a i.*) Divadelno-hudobný a ľudsko-právny **festival EMBARGO** sa konal koncom roka a v rámci dramaturgie akcentoval aktuálne spoločenské témy.

V rámci rozvoja možností neformálneho vzdelávania pre mladých ľudí bolo zorganizovaných niekoľko **workshopov** pod vedením skúsených lektorov: hlasový workshop, workshop javiskovej improvizácie, umenie vo verejnom priestore či acroyoga.

ZHRNUTIE

Vďaka realizovanému projektu Záhrada 2016 sa podarilo zorganizovať spolu vyše **200 kultúrnych akcií s medzinárodnou účasťou**, z toho približne polovica bola priamo podporená v rámci dotácie z FPU. Všetky podporené akcie navštívilo vyše 11000 ľudí – priaznivcov dobrej hudby, divadla, tanca a ostatných návštevníkov. Vytvorený priestor na stretávanie sa a umeleckú konfrontáciu bol prínosom nielen pre návštevníkov organizovaných akcií a kultúrnych manažérov, ktorí mali možnosť nadviazať spoluprácu, ale aj v rámci celkového dopadu na kultúrny a spoločenský rozvoj mesta Banská Bystrica. Návštevnosť sa oproti roku 2015 zvýšila o približne 2000 ľudí, čo súvisí s jedinečnou atmosférou a lokalitou kultúrneho centra. Z ohlasov divákov a účastníkov podujatí môžeme potvrdiť, že prevádzkovanie Záhrady ako kultúrneho, komunitného a verejného priestoru má svoj význam pre kvalitu kultúrneho a spoločenského života.

Ďalšie projekty

Európska dobrovoľnícka služba (European Voluntary Service) – program Erasmus+

Záhrada je od septembra 2013 akreditovaná ako koordinujúca, vysielajúca a hostujúca organizácia v rámci Európskej dobrovoľníckej služby (EDS), akreditácia bola obnovená v roku 2015. EDS je program Európskej únie od roku 1996, a vďaka nemu môžu mladí ľudia vo veku 17-30 rokov stráviť 2-12 mesiacov vo vybranej akreditovanej organizácii po celom svete.

Cieľom dobrovoľníckej služby je získať nové vedomosti, zručnosti a kompetencie v oblastiach, ktoré si dobrovoľník/dobrovoľníčka zadefinujú v tzv. „Learning Agreement“ v spolupráci s vysielajúcou a hostujúcou organizáciou. Ide o jedinečnú životnú skúsenosť, ktorá mladým ľuďom prináša sebapoznanie a mnohokrát i nové vyhliadky na budúcnosť. Dobrovoľnícku činnosť je možné vykonávať v rozmanitých oblastiach, ako napr. práca s deťmi a mládežou, charitatívna činnosť, ekológia, sociálna a komunitná práca, umenie a tvorivosť, neformálne vzdelávanie, voľný čas a iné.

EVS dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorých hostovala Záhrada, sa podieľali na rozvoji

takmer všetkých viditeľných i „neviditeľných“ aktivít – príprava, realizácia a technická podpora podujatí, rozvoj programových formátov, organizácia vlastných podujatí a projektov (workshopy, prednášky, koncerty a i.), konzultácie projektových zámerov, administratívna pomoc a kancelárska práca, prevádzka kaviarne, údržba záhradného parku a okolia, networking a mnohé iné.

V roku 2015 bol schválený nadväzujúci projekt Európskej dobrovoľníckej služby s názvom *Learning How to Grow in Garden*, v rámci ktorého Záhrada hostovala dobrovoľníkov a dobrovoľníčky z Francúzska a Talianska. Projekt bol ukončený v decembri 2016, po čom sa jeden z dobrovoľníkov rozhodol zostať pracovať v Záhrade a stráviť tu ďalší rok na pozícii technika ozvučovacích a osvetľovacích služieb.

VARP – Visegrad Artist Residency Program

Projekt podaný v roku 2015 v rámci rezidenčného programu pre umelcov z Vyšehradského fondu (VARP) bol schválený a realizovaný v mesiacoch apríl-jún 2016. Záhrada vďaka tejto podpore hostovala poľského performeru a vizuálneho umelca Pawela Korbusa s jeho výskumným umeleckým projektom *ID – Influence Diagram*. V rámci neho umelec uviedol svoju performanciu (*How to get red?*), objektovú vizuálnu inštaláciu v parku pod Pamätníkom SNP (*Daj s'pokoľ*), interaktívnu inštaláciu (*Dobre je, ale...*) a inštaláciu pyramídového objektu *Influence Diagram*, ktorý je umiestnený v Záhrade. Všetky výstupy rezidenčného pobytu reflektovali témy historickej pamäte miesta, proces dekomunizácie, politického a spoločenského napätia v dôsledku ideologických stretov nielen v strednej Európe.

Záhradný park

V roku 2016 Záhradný tím spolu s miestnymi dobrovoľníkmi pokračoval v revitalizácii záhradného parku a rozvoji komunitného života. Venovali sa zveľaďovaniu exteriéru kultúrneho centra a vďaka podpore sponzorov a individuálnych darcov sa podarilo udržať plnohodnotný priestor pre prezentáciu a tvorbu rôznych druhov umenia a pre aktivity širokej verejnosti a komunit. Revitalizáciou priľahlej záhrady bola rozšírená mestská infraštruktúra o jedinečný zelený priestor pre oddych a trávenie voľného času.

Partnerstvá – spolupráca so školami a inými organizáciami

Aj v roku 2016 Záhrada pokračovala v spolupráci so strednými a vysokými umeleckými školami, čím zachováva kontinuitu podpory a rozvoja tvorby mladých a začínajúcich umelcov v rámci napĺňania cieľov celoročného projektu (návšteva podujatí študentmi **Fakulty dramatických umení Akadémie umení** či **prezentácie** prác študentov **Fakulty výtvarných umení AU**). Podobne k tomu môžeme pripojiť hostovanie niektorých divadelných a tanečných predstavení študentov **Konzervatória J. L. Bellu** či **niektorých základných umeleckých škôl**. Najaktívnejšie participovali na programe kultúrneho centra študenti a študentky **Gymnázia J. G. Tajovského**.

Záhrada ďalej spolupracovala s jednotlivými **miestnymi i celoslovenskými organizáciami**, medzi ktorými nechýbali: Artfórum, SKOK!, Centrum dobrovoľníctva, Alliance Francais, Divadlo z Pasáže, Kino v bazéne, Literárna Bašta, občianska platforma Nie v našom meste, Stredoslovenská galéria, Mesto Banská Bystrica, Návrat, Centrum komunitného organizovania, Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International ako aj miestne kluby Farhof Art Club a Urban Spot.

Veľmi dôležitou súčasťou partnerských vzťahov sú aj vzťahy na poli mediálnom, kde k významným partnerom patria: ONE Rádio, Rádio Devín, Rádio FM, Rádio Regina, Informačné centrum Banská Bystrica, Kam do mesta, portály bbonline.sk, bystricoviny.sk a bystrica24.sk.

Udalosti po ročnej uzávierke

Začiatkom roku 2017 bol schválený projekt celoročnej dramaturgie kultúrneho centra z Fondu na podporu umenia. Záhrada v rámci dotácie plánuje rozšíriť programovú ponuku a zorganizovať ešte väčší počet podujatí pre verejnosť. V máji sa odohrala premiéra multimediálnej performancie *Vychýlenie* (YAW) v produkcii Záhrady s umeleckým a autorským vkladom členov Záhrady.

Projekt Európskej dobrovoľníckej služby s názvom *Cultural Gardening* bol schválený pre jedného dobrovoľníka alebo dobrovoľníčku z Českej republiky. Vysielajúcou organizáciou je Petrklíč z Českého Těšína.

V roku 2017 začne aj realizácia ďalších troch projektov. Prvý bol podporený Nadáciou orange v rámci strategickej partnerskej spolupráce (*Komunitný EXPRESS*) a jeho cieľom je dobudovať priestorové kapacity kultúrneho centra a rozšíriť tak jeho využitie na stretávanie komunít a organizáciu nových tematických podujatí.

Ďalšie dva projekty, ktorých je Záhrada partnerom, budú realizované na medzinárodnej úrovni. Projekt s názvom *Promised Lands – Metropolis* bol schválený v rámci programu Kreatívna Európa (žiadateľ *Scuola Civica di Paolo Grassi*, Taliansko) a projekt *Re-connecting Europe: challenges and opportunities for better integration* v programe Európa pre občanov (žiadateľ Nadácia Roberta Schumana, Poľsko). Prvý projekt je zameraný na umeleckú reflexiu témy migrácie v globálnom kontexte, budú do neho zapojení aj niektorí študenti a študentky réžie a dramaturgie Fakulty dramatických umení. Druhý projekt kladie dôraz na vzdelávanie a podporu aktívneho občianstva mladých ľudí v oblasti demokracie a dodržiavania ľudských práv.

SPRÁVA MANAŽMENTU

Správa o činnosti za rok 2016

V roku 2016 boli plánované projekty realizované podľa zámerov a predstáv, boli podané ďalšie projekty na rozvoj trvalej udržateľnosti prevádzky a programovej náplne kultúrneho centra. Personálna štruktúra organizácie sa stabilizovala; momentálne v Záhrade navzájom spolupracujú tri tímy ľudí: manažérsko-dramaturgický, technický a kaviarenský tím.

Bola nadviazaná úzka spolupráca s novými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami, ktorí spoločne naplňajú ciele organizácie. V budove funguje divadelná kaviareň s prevádzkovou dobou od 10:00 do 22:00. Existujúca garáž je naďalej využívaná ako výrobná remeselná dielňa, ktorú môže využívať široká verejnosť po dohode s komunitným koordinátorom.

Zámery a ciele na rok 2017

Hlavný zámerom v roku 2017 je pokračovať v nastúpenej ceste vytvárania podmienok pre tvorbu a prezentáciu súčasného a komunitného umenia ako aj podporu vzdelávania prostredníctvom rôznorodých podujatí. Pokračovať sa bude v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom návštev festivalov a účasťou na stretnutiach kultúrnych

manažérov.

Ďalšie ciele sú rozvojové – plánuje sa naplno využívať potenciál záhradného parku pre voľno-časové a športové aktivity počas leta, ďalej zveľaďovať okolie a vytvárať otvorený kultúrny a životný priestor pre širšiu verejnosť a komunitu.

Od júna 2017 zobrala organizácia, spolu s kníhkupectvom Artforum, do prenájmu ďalšie priestory priamo v susedstve Kultúrneho centra. V týchto priestoroch bude v septembri 2017 spustená do prevádzky druhá multifunkčná sála Kultúrneho centra Záhrada, čo umožní rozšírenie rezidenčných, tvorivých, vzdelávacích a prezentačných aktivít organizácie.

KONTAKTY

Kontakty

ZÁHRADA – CENTRUM NEZÁVISLEJ KULTÚRY, n.o.

Lazovná 21

974 01 Banská Bystrica

www.zahradacnk.sk

e-mail: zahradacnk@gmail.com

Csilla Droppová – predsedníčka Správnej rady:

Dušan Krnáč – člen Správnej rady:

mobil: 0903 483 292, e-mail: anticomics.d@gmail.com

Mgr.art. Viera Dubáčová – členka Správnej rady:

mobil: 0918 636 344, e-mail: veradubacova@gmail.com

Dušan Kováč – člen Správnej rady:

Marek Adamov – člen Správnej rady:

Ing. Milan Slama – riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

mobil: 0907 628 127, e-mail: slama.milan@gmail.com

Spracoval: Ing. Milan Slama, riaditeľ Záhrady - CNK, n.o.

Schválil: Csilla Droppová, predsedníčka Správnej rady

Overil: Dušan Krnáč, člen Správnej rady